

Posudek oponenta diplomové práce

Jana Borodáčová: Anglickí intelektuáli vo víre revolučného Francúzska: Interpretácia politických udalostí z pohľadu súčasníkov, Praha 2014, 170 s. rkp. + prílohy

Jana Borodáčová se ve své diplomové práci věnuje fenoménu tzv. revolučního cestovního ruchu, jehož účastníky se na konci 18. století stala řada evropských intelektuálů. Revoluční Francie se pro ně stala a také zůstala inspirací. Pro některé německé intelektuály, vzpomeňme například Heinricha Heineho (v jeho případě o něco později, 1830), se Rýn stal novým Jordánem a Paříž Jeruzalémem. Vlastně by se dalo říci, že šlo o jakousi dobovou transformaci mariánského kultu, kdy tyto osoby navštěvovaly s revolucí spojená místa, ba dokonce měly možnost a chtěly revoluci samy prožívat. Časem však mnozí z těchto očitých svědků revoluce vystřízlivěli a začali na ni hledět kritičtěji.

Borodáčová se vcelku správně rozhodla zaměřit jen na několik málo vybraných intelektuálů. Prvním z nich byl britsko-americký „profesionální“ revolucionář Thomas Paine, druhým pak střizlivý britský ekonom a odborník na zemědělství Arthur Young. Příkladem někdy až nekritického obdivu k revoluci pak je dílo spisovatelky Helen Marie Williamsové. Výběr považuji za zdařilý, jde totiž o osoby, které revoluční události vnímaly z různých úhlů pohledu.

Autorčíným cílem bylo na těchto třech osobách demonstrovat obecnější postoje vzdělaných elit západní Evropy. Vychází z toho, že se intelektuálové dané doby vymezovali především vůči dvěma klíčovými myslitelům – Painovi a Burkovi. Zatímco Burkovy názory přijímali za své především ti vůči revoluci kritičtější, její stoupenci pak čerpali argumenty z prací Thomase Paina. Na základě svědectví výše uvedených třech svědků pak autorka hodlala nově interpretovat některé aspekty revoluční politiky, zejména vztah k církvi, problematiku emancipace žen a dále v širším záběru ohlas francouzské revoluce v Británii.

Těchto cílů také autorka dosáhla, byť nikoli beze zbytku. Části věnované postojům jednotlivých osobností se tak poněkud neorganicky prolínají např. s problematikou a úvahami na

téma ženské rovnoprávnosti. Propojit tři naznačené problémové okruhy se studovanými osobnostmi se autorce podařilo jen částečně. Velmi zajímavá jsou pak její srovnání tří sledovaných osob. Autorce se podařilo vystihnout podstatu a genezi jejich postojů. Přes názorové rozdíly mezi nimi tak například přesvědčivě dokládá, že se společně stavěly proti excesům jakobínského teroru, který se stal svým extrémním pojetím revoluční teorie a praxe těmto příslušníkům evropské intelektuální elity cizím

Borodáčová předložila po všech stránkách kvalitní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **výborně**

Praha, 2. června 2014

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.